

מערך שיעור/ מאת אלעד ארנון – תמורה יהדות ישראלית, פעילות בנושא: ירושלים שלי

מטרה: החניכים/ות יכירו דמויות מפתח בתולדות ירושלים על מנת להיחשף למגוון התרבותי של העיר, ויגבשו עמדה אישית לגבי הקשר אתה.

קהל יעד: גיל תיכון, מכינה קדם צבאית, תגלית

משך הפעילות: כשעה וחצי

מערך הפעילות: התלמיד/חניך יכיר דמויות מרכזיות בחיי העיר, ידון בהיגדים שאמרו על העיר, וירכיב קולאז' אישי באמצעות תמונות המשקפות את השקפתו האישית כלפי ירושלים שלו/ה.

פתיחה – המורה/ מנחה יבחר שיר, סרטון או תמונה אחת המתארת עבורו את ירושלים ויציג את הקשר שלו לעיר. (אפשרות להציג את הקשר האישי לקראת הסיכום, תלוי בקשר של המורה עם הקבוצה).

שלב ראשון: היכרות עם האישים – המורה יפזר בחדר את תמונות האישים (מתוך המצגת) מתחת לכל תמונה יהיה דף ריק שבו התלמידים יכתבו מה הם חושבים על הדמות המופיעה בתמונה ועל הקשר שלה לירושלים.

המורה יאסוף את מה שכתבו התלמידים. ישלים, יוסיף או יתקן את הפרטים על הדמויות, כך שהתלמידים יקבלו את הפרטים הנכונים עליהם/ן, וישאל כיצד מתבטאת אופייה של ירושלים לפי האישיים עליהם כתבו הילדים.

שלב שני: בחירת היגדים – המורה יפזר בחדר את ההיגדים של הדמויות, התלמידים יצטרכו לבחור את ההיגד שהם/ן הכי מזדהים אתו, המנחה יאסוף את הבחירות של התלמידים וינחה דיון על הסיבה לבחירות שלהם:

שאלות לדיון – מדוע בחרת את ההיגד הזה? כיצד משתקפת דמותה של ירושלים בהיגד שבחרת? למי לדעתך מהדמויות שייך ההיגד? כיצד לדעתך מתאים ההיגד לאופיו של האדם שציינת?

שלב שלישי: הרכבת הקולאז' האישי – המורה יפזר תמונות שונות בחדר והתלמידים יצטרכו לבחור שלושה עד ארבעה תמונות כדי להרכיב מהן קולאז' המתאר את אופייה של העיר. התלמידים יציגו את הקולאז' שהרכיבו.

סיכום – המנחה יסקור את האמירות שעלו מהתלמידים במהלך הפעילות על אופייה של העיר ויזמין אותם לבקר, להכיר ולשאול על ייחודיותה של ירושלים כעיר רבת תרבותית.

נספח א – תמונות מתוך הצוירים של פליס פזנר מלכין (מתוך התערוכה ירושלים שלי)

נספח ב – הגדים (מתוך החוברת ירושלים שלי)

"אין כל הבריות באים לירושלים מאותן סיבות. יש המגיעים בשל אמונתם, בקדושתה של ירושלים – אפשר שהדבר נובע מלימוד ההיסטוריה של ירושלים, קדושתה, מרכזיותה, והם הבינו זאת, איש בדרכו".

(רב יוסף קאפח)

"יש הבאים לירושלים משום שהיא מוזכרת ללא הרף במהלך חייהם בגולה, וחזרה זו התגבשה לכדי הדבר המרכזי".

(רב יוסף קאפח)

"עבורי, להגיע לירושלים... המקום היחידי בעולם שאליו רציתי להגיע. אבל חשבתי שאני כלל לא ראוייה לכך, שלעולם לא אגיע לשם, שזה רק חלום. כך לדוגמה, אני שומעת יהודים ונוצרים אומרים: עיר קדושה? מה את שחה? כל הרע שבעולם נמצא שם, איך אפשר לכנותה עיר קדושה? הם אינם מבינים כי זהו המקום עצמו שקדוש ומקודש, מכיוון שאלוהים בחר במקום זה.

(קירסטן פדרסן)

"זוהי עיר יפהפייה, שכל אדם נקשר אליה בחוזקה, מבלי לדעת בהכרח את הסיבה לכך. אולי למזג האוויר יש קשר לכך. האקלים, האוויר... כל דבר בה. אין זה הגיוני. עבורי, המצב המיטבי הוא כזה שבו הכול נמשכים לירושלים בחוזקה כמוני. אני באמת מאמין בכך, מכיוון שעבורי, ירושלים היא עיר ייחודית, ובעיניי היא ניצבת במקום שונה מכל עיר קדושה אחרת, אפילו רומא או מכה.

(אנוואר נוסייבה)

"אין זה כור היתוך, ואיננו מנסים להתיך בו שום דבר. למעשה זהו פסיפס של תרבויות ועמים שונים, החיים יחדיו בעיר אחת. כל אדם יודע מדוע ירושלים קדושה עבורו, ומדוע הוא אוהב את העיר. אני מאמין שזהו המאפיין העיקרי של ירושלים, כעת ובעתיד. 'שאלו שלום ירושלים' – זהו אחד הפסוקים החשובים ביותר בתהילים. אנו מנסים לפעול כדי להגשימו."

(טדי קולק)

"הדתיים מעדיפים רובעים אוטונומיים, אז פיתחנו אזורים לטובת אוכלוסייתם הצומחת, בתכנון עירוני שונה במקצת, ללא מגרשי ספורט ועם יותר בתי כנסת" האופי החילוני נקבע במדרחוב, בפסטיבל ישראל, במוזיאון ישראל, בסינמטק, ובעוד עשרות מוסדות חילוניים. הללו מעצבים את אופייה של ירושלים במידה רבה..."

(טדי קולק)

"החיכוכים והמפגשים בין גישות ותפיסות עולם השונות באופן מהותי זו מזו, הופכים את ירושלים למקום של עימותים אינטלקטואליים סוערים, אך מובילים גם כן לניכור בין הקבוצות השונות, שהן לכאורה חלק מקבוצה אחת –הקהילה הירושלמית."

(נתיבה בן יהודה)

אני עדיין חשה שירושלים איננה עיר של ממש, אלא אגד של ערים אחרות, שתושביהן חיים במעגלים חופפים של משפחה, קהילה ובנוסף העיר, שיוצרים שלם חובק-כול, אך מאוחד."

(נתיבה בן יהודה)

... "בחלוף השנים, אני מוצא שקשרי לעיר התחזקו. אינני רואה עוד בירושלים כמקום שיקבל את בוא המשיח, ויביא לגאולה שלמה. אינני מאמין שבית המקדש חייב להיבנות בירושלים כדי להשיב את אופייה הקדוש של העיר. אני אוהב את ירושלים ונשמתי כולה כרוכה בעיר זו, לא רק מפני שהיא נבחרה על ידי אלוהים כעירו וכמקום בית המקדש. אני אוהב את ירושלים וכרוך בה, לא עבור גן העדן, אלא עבור ירושלים."

(השופט חיים כהן)

"מה הופך את ירושלים לקדושה? עבור יהודים דתיים, ירושלים קדושה משום שאלוהים הכריז על קדושתה. לנו אין צורך בהכרזה אלוהית. עבורנו, ירושלים קדושה משום שאנו קבענו שהיא קדושה וקידשנו אותה. הקנינו לירושלים את קדושתה מתוך אהבתנו העמוקה והרוחנית לעיר."

(השופט חיים כהן)

נספח ג – הצעה לתמונות לקולאז' האישי

כנסו כנסו!

מסגרת זיכרון מרעננת את הכולל חושבן ולחם חמירה.
העץ ירושלים מנסה לייצר תחושה של בית לך. לך ולביתך.
הדלת היא חלק מהחיים שלך. היא חלק מהבית שלך.
היא חלק מהחיים שלך. היא חלק מהבית שלך.
היא חלק מהחיים שלך. היא חלק מהבית שלך.

דלתות חמדיה
הדלת הראשונה של ישראל

www.delatot.com

